

EVA PAZDEROVÁ

STROMY
stále mluví

Poznání

*Děkuji všem, kteří procházejí mým životem a inspirují mě.
Děkuji všem, kteří dávají mým stromům prostor.
Za lásku, která se mi dostává, poděkovat nedokážu,
tu mohu jen opětovat.*

*Tuto knížku věnuji našim dětem Martině a Janovi
a vnoučatům Antonínovi, Matějovi, Dorotce, Magdalence,
Aničce, Tomáškovi a Danielce.*

© Eva Pazderová, 2018

© Poznání, 2018

ISBN 978-80-87419-73-1

Úvod

Když pod mýma rukama začaly růst mluvící stromy, netušila jsem, že z nich jednou bude knížka. Ale už při jejím vydání mi bylo jasné, že příběh tím nekončí. Stromy jednoduše rostly dál.

Co mi tenkrát dalo impulz, který mne vedl ke kreslení? Předcházelo tomu dlouhé období, kdy byla, z mně neznámého důvodu, přerušena komunikace s mými nejbližšími. Ze dne na den. Bez varování, bez vysvětlení a bez jakéhokoli odůvodnění, jako blesk z čistého nebe. Lidé, které jsem důvěrně znala, mezi kterými jsem vyrůstala, žila s nimi a s nimiž jsme se měli rádi, byli najednou někým jiným. Ve vnějším světě se vůbec nic nezměnilo. Všichni vypadají úplně stejně, přesto jednají a reagují zcela jinak. Je to jako kouzlo. Jako by míč naplněný vzduchem, se kterým sis hrával, někdo přes noc naplnil pískem. Na pohled žádný rozdíl. Tak jsem to vnímala. Byl to pro mne naprostý šok, ustrnutí a prázdno... Jako bychom najednou každý začali mluvit jiným jazykem a nebylo možné se dohodnout.

Znáte ten pocit, kdy máte pro ostatní důležité sdělení: Tak důležité, že to může zásadním způsobem ovlivnit jejich život. A tím pádem i váš. Ale nikdo vás neposlouchá, jdou bez povšimnutí dál. Mluvila jsem, psala jsem a nakonec jsem začala i kreslit. To všechno s cílem navázat komunikaci... A varovat.

Čím víc se ale snažíte varovat, tím víc vzrůstá odpor. Musela jsem je nechat jít. Nebylo to lehké. Jiní nevidí to co já, protože se jednoduše dívají jinam přesvědčeni o svém jediném vidění světa. Každý se dívá svými očima a vidí jenom to své. Možnost vidět víc má jen ten, kdo je ochoten změnit úhel pohledu.

Tehdy jsem začala kreslit. Bylo to to nejlepší, co jsem mohla v dané situaci udělat. Když selhala komunikace s mými blízkými, zcela instinktivně jsem tím začala navazovat svou ztracenou komunikaci sama se sebou. Odpovědi na své nezodpovězené otázky jsem začala hledat ve svém nitru. S každým nakresleným lístečkem jsem zpytovala svoje myšlenky a pocity, kde se berou a proč. Co mi mají říct. Uvědomila jsem si, že pravda má více tváří a já se mohu rozhodnout, jak se na danou věc podívám. Pochopila jsem, jak zásadně se může různit „já myslím“ a „já vím“. Zpětně si nyní uvědomuji, že to nejsem já, kdo tvoří stromy, ale stromy mi pomáhají znovu tvořit mne. Tu Evu, kterou jsem kdysi bývala, ale která dlouho žila zakletá do hory předsudků, zákazů, omezení a strachů. Do spousty „musíš, nesmíš a měla bys“. Závoje strachu se začaly trhat a já se začala setkávat sama se sebou. Seznamujeme se. A je to zajímavé a milé setkání. Občas překvapí i mě samotnou. Vůbec není až tak vážná, když se nestydí.

Každý můj strom je vlastně částí mé třinácté komnaty a není tak snadné ji otevírat. Nevím, co to spustí. Za každým stromem se skrývá konkrétní člověk nebo prožitá situace, myšlenka, která mě zaujala, nebo odpověď, která si ke mně našla cestu. Někdy je to písnička, která mi pohladí duši. Říká se, že kdo se moc ptá, moc se dozví. Já se ptala. Nutně jsem potřebovala pochopit nepochopitelné, abych s tím mohla dál žít.

Moje touha vyjádřit se a současně potřeba ostatních pochopit moje kresby se snoubily dohromady a daly tak podobu textu knihy. Tato síla ze mě ždímná slova, která bych jinak neměla odvahu vyslovit. Pravda se dere na povrch. Věřím, že každá pravda bude jednou odhalena a vysvětlí, co nechápeme, protože nevíme a protože možná ještě vědět ani nechceme, že vysvětlí všechno, co se lež snaží přemalovat. Lež je jen nátěr, který jednou oprýská. Kreslím a píšu, aby se zaplnilo to vakuum, ty propasti zapomnění, které se vytvořily a které volají po naplnění. Píšu to pro vás, kteří už chcete pochopit a chcete vědět, přestože pravda někdy bolí. Protože současně věřím, že pravda má sílu vysvobodit.

Až nyní si uvědomuji, jak marná byla moje snaha varovat. Jablko poznání. Není možné nikoho zastavit. Každý jdeme svou cestou poznání. Každý vyhání sám sebe z ráje. Musíme po této cestě jít, proto jsme se narodili, je to naše poslání. Teprve až ji projdeme, začneme se ptát a možná hledat cestu zpátky. Pak začneme hledat odpovědi za hranicí slov. Posláním mých amatérských obrázků je vyvolat dokonalé obrazy ve vaší mysli. A není až tak důležité, jestli jim hned porozumíte. Důležité je, že se ptáte. Rostou pro ty z vás, kteří už chcete vidět, slyšet a rozumět. Pro ty z vás, které už pravda zajímá.

Nebyli jsme vyhnáni z ráje. Šli jsme sami, i přes varování. Dobrovolně jsme se vydali na cestu poznání. Ale není pravda, že jsme za to byli navždy zatraceni. Máme otevřené dveře zpátky. Moje mluvící stromy mapují cestu pro ty, kteří se už chtějí vrátit – zpět do ráje.

Kreslila jsem, protože jsem hledala ztracené štěstí. A našla jsem, nebo lépe řečeno, podařilo se mi dotknout něčeho, co je

za hranicí slov. Nesnažím se to pojmenovat – ale vím, že tam jsem doma.

Jmenuji se Eva.

Jedna Eva nás kdysi navedla na cestu poznání.

Já jsem Eva, která vás vede zpět.

* * *

Knížky mluvících stromů nejsou ani o přírodě, ani o kreslení, přestože z obojího čerpají. Učí nás komunikovat. Učí nás, jak se dívat na danou věc z jiných úhlů a rozšiřovat tím své uvědomění. Učí nás lépe rozumět sobě samému a následně i ostatním. Učí nás skládat střípky života do jednoho celku. Přesto se v knihách snažím slovy šetřit. Nedostatek informací není to, co decimuje dnešní svět. Mluvit už umíme, co neumíme, je naslouchat. Umíme myslet, ale bojíme se cítit. Vědět neznamená totéž co vidět a vidět není totéž co prožít. Proto kreslím. Obraz řekne víc. Ukazuje jiný úhel pohledu a má sílu ti otevřít oči. Tak, jako každý strom vypadá jinak ze severu a jinak z jihu, jinak ve dne a jinak v noci, jinak v létě a jinak v zimě – stejné je to i s námi. To, co vidíme, je jen částí, jen náš současný úhel pohledu. Stromy nás učí vnímat celek. Jejich moudrosti však porozumí jen ten, kdo se ztiší.

Jsem přesvědčená, že většina vztahů se nerozpadá proto, že by se lidé přestali mít rádi, ale proto, že ztratili schopnost spolu komunikovat. Všichni chtějí mluvit, ale nikdo nechce naslouchat. Nežijeme v pustině, ale jak často se vám stává, že se s ně-

kým opravdu setkáte? Proto je potřeba znovu poznat komunikaci v její hloubce, ne jen tlacháním prázdných slov, a naučit se opravdu setkávat. Jestliže se máme s někým setkat v srdci, musíme se nejdřív najít sami v tom svém.

Tyto stromy rostou pro ty z vás, kteří už chcete žít v harmonii se sebou i se světem. Pro ty z vás, kteří chcete tvořit funkční celek.

Kde funguje komunikace, není prostor pro manipulaci.

Kde funguje komunikace, není prostor pro nemoc.

Kde funguje komunikace, tam bydlí láska.

A kde nebydlí láska, tam bydlí nemoc.

Nejsi tady náhodou

Během instalace jedné výstavy mluvících stromů přiletěl motýl a dosedl na jeden z obrázků – a náhodou právě na obrázek

„Nejsi tady náhodou“.

Nechal se vyfotografovat a zase odletěl.
Ale možná že žádné náhody neexistují...

Sny

Viem, mal si plnú čiapku snov,
viem, tuším, čo sa stalo s ňou,
tak príď, v tmavej chodbe stoj a blúd,
zazvoň, prídem odomknúť...

Príď, klavír spí tu pod prachom,
príď, zahraj mne a oblakom,
tak príď, do tej izby podkrovnej,
veď vieš, vyhнали sme lásku z nej...

